

ПОЛСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Силабус дисципліни “Економіка і підприємництво”

1. Профіль дисципліни

<i>Кафедра економіки, підприємництва та туризму</i>	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність: 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» Освітньо-професійна програма «Садівництво та виноградарство» Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки – 4 рік, семестр-8 Компонент освітньої програми: обов'язкова Цикл підготовки: професійний Мова викладання: українська
---	--

2. Інформація про викладача

Викладач	Мартинюк Михайло Анатолійович, доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму, кандидат економічних наук, доцент
Профайл викладачів	http://znau.edu.ua/fakulteti/economiki-ta-menedzhmentu/m-about-mid/m-sklad-mid/m-martinyuk-mikhajlo-anatolijovich
Контактна інформація	Тел. +38 067-31-811-24, контактний mmartinuk504@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://beta.znau.edu.ua/3398/course/view.php?id=2731
Консультації	Онлайн консультація через Zoom, Viber кожен четвер з 13.00 до 17.00

3. Анотація до дисципліни

Дана дисципліна розглядає важливі питання функціонування підприємницьких структур в аграрній сфері в умовах сучасної економіки, навчальної дисципліни і науки та націлена на впровадження елементів наукових основ та законів в практичній діяльності майбутніх фахівців.

4. Мета та цілі дисципліни

Основною метою вивчення дисципліни " " є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей розв'язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем економіки, організації та управління раціональним використанням земельних, матеріально-технічних, трудових і фінансових ресурсів в аграрних підприємствах на засадах ринкової економіки; формування професійного вміння вирішувати питання ведення сільськогосподарського виробництва на засадах ресурсо- та енергозбереження.

Вміти аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище діяльності підприємства, розробляти інноваційно-інвестиційні проекти.

Завдання вивчення дисципліни: майбутній фахівець повинен володіти базовими знаннями з економіки та підприємництва, а також вміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів в процесі вирощування

сільськогосподарських культур з метою зниження собівартості та підвищення економічної ефективності.

Компетентності, на формування яких націлена дисципліна:

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК05 Здатність оцінювати, інтерпретувати і синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузі садівництва та виноградарства.

5. Організація навчання

5.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	
Лекції	20	
Практичні	28	
Самостійна робота	72	

5.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle). Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

Вид контролю: іспит

5.3. Тематичний план початкової дисципліни

№з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин
			денна форма
МОДУЛЬ 1			
Підприємство в сучасній системі господарювання			
Змістовий модуль 1. Організація діяльності підприємства			
1	T1	Підприємство як суб'єкт господарювання	8
2	T2	Організаційно-правові форми підприємництва	12
3	T3	Ресурси підприємства та організація їх використання.	16
4	T4	Засоби виробництва та матеріально-технічна база аграрних підприємств	8
5	T5	Планування виробничої діяльності в сільськогосподарських підприємствах	14
Змістовний модуль 2.			
Результати діяльності підприємства			
6	T6	Виробництво, якість продукції галузі рослинництва	10
7	T7	Витрати виробництва і собівартість продукції	22
8	T8	Результати діяльності та економічна ефективність виробництва	20
9	T9	Інвестиційно-інноваційна діяльність та її ефективність.	10
Разом:			120

5.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	При вивченні дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.
--	--

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Лекції	0,5	14	7
Лабораторні заняття	1	22	22
Самостійна робота	2	8	16
Модульна контрольна робота	5	3	15
Разом:			60

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та дистанційній формах (опитування за результатами опрацьованого матеріалу). Модульний (рубіжний) контроль здійснюється після вивчення студентами логічно завершеної частини програми навчальної дисципліни.

Підсумкова кількість балів, набрана студентами за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з дисципліни і за виставленні загальної кількості балів за поточну успішність додається з балами, одержаними за виконання інших видів поточної навчальної роботи.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній або письмовій формі у вигляді іспиту. Включає екзаменаційні білети, або тестування на платформі Moodle. Екзаменаційні тести та білети охоплюють програму навчальної дисципліни.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки знань студента за шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в силабусі, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання лабораторних/ контрольних/ індивідуальних завдань, роботи значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами. Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

Студент не може бути допущений до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів.

Критерії оцінювання

Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів. Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання екзамену, дорівнює 24.

	<p>Максимальна можлива кількість балів, отриманих на екзамені – 40.</p> <p>Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за відповіді на тестові питання чи питання у білеті.</p> <p>Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60 балів.</p>
--	--

6. Результати навчання

Шифр	Результат навчання
РН 7	Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою.
РН 8	Володіти методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві..

7. Пререквізити

Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни «Економіка і підприємництво, менеджмент» студент повинен *знати*:

- базові знання з підприємництва;
- формувати й обробляти необхідні інформаційні дані для ефективного управління діяльністю підприємства;
- нормативно-правові акти, що регулюють діяльність підприємств;

8. Політика дисципліни

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету);
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу;
- своєчасно виконувати навчальні завдання;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Лекційні та практичні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій.

10. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н. доц. Є. В. Ткача. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2023. 264 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор -Видавництво, 2016. 378 с.
3. Менеджмент і адміністрування : підручник для бакалаврів / [Терлецька Н.М. та ін.] Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 584 с.
4. Гондарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. 392 с.
5. Основи підприємницької діяльності : підручник / В. М. Марченко, С. О. Тульчинська, І. В. Макалюк [та ін] ; КПІ ім. Ігоря Сікорського / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 516 с.
6. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств. 2-ге вид., доп. і перераб. Київ : КНЕУ. 2002. 622 с.
7. Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П.І., Петрова К. Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. К.: Либідь. 2002. 384 с.
8. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики підприємств: навч. посібник [Електронний ресурс] К.: Кондор. 2004. 180 с. ЕЛЕКТРОНА ВЕРСІЯ.
9. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури. 2010. 304 с.
10. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] [Електронний ресурс] К.: Центр учбової літератури. 2009. 728 с. ЕЛЕКТРОНА ВЕРСІЯ.
11. Економіка і підприємництво, менеджмент. Навчальний посібник (практикум)[для студ. вищ. закл.]. О.Ю. Єрмаков, Т.І. Балановська, Т.А. Гуцул, О.П. Гоголя, Н.В. Гапоненко. – К.: НУБіП, 2012. – 279 с. ЕЛЕКТРОНА ВЕРСІЯ.

Допоміжна

12. Конституція України: офіц. текст: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004р.: станом на 1 січня 2006р.]. - К.: Мін.-во Юстиції України, 2006. 124с.
13. Господарський кодекс України: [закон України: офіц. текст: за станом на 15 січня 2011р.] [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
14. Земельний кодекс України: [закон України: офіц. текст: за станом на 25 жовтня 2001р із змінами, внесеними Законом України від 14 січня 2011р.] [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nleg=2768-14>.
15. Про підприємництво: Закон України від 7 лютого 1991р. // ВВР. - 1991.
16. Про підприємства в Україні: Закон України від 27 березня 1991р. // ВВР. - 1991. -№14.
17. Азізов С.П. Організація виробництва в сільськогосподарських підприємствах. К.: НАУ. 2000. 272 с.
18. Виноградська А.М. Основи підприємництва: Навч. посіб. Друге видання, перероб. і допов. К.: Кондор, 2007. 544 с
19. Іванова В.В. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 472 с.
20. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. - К.: КНЕУ, 2000. - 528с.

21. Економіка підприємства: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І., Піча Ю.В. К.: Каравела; Л.: Новий Світ-2000. 2001. 298 с.
22. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: Наукове видання / Дехтяренко Ю.Ф., Лихогруд М.Г., Манцевич Ю.М., Палеха Ю.М. - Київ: Профі, 2002. 256с.
23. Основи підприємницької діяльності та агробізнесу: Навч. посібник /За ред. М.М. Ільчука, Т.Д. Ішенка та ін. К.: Вища освіта, 2006.
24. Покропивний С.Ф., Соболь С.М. Бізнес - план: технологія розробки та обґрунтування. Навчальн.посібник. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь. К.: КНЕУ, 2005. 209 с.

Викладач Михайло Мартинюк

Гарант освітньої програми Наталія Пелехата

В.О.декана агрономічного факультету Тетяна Клименко

Силабус затверджений на засіданні кафедри
Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри Наталія Валінкевич

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією агрономічного факультету

Протокол № 1 від “26” 09 2013 р.

Голова НМК факультету Р.Б.Кропивницький